У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. ЧЕТВЕР, 14-го ТРАВНЯ 1970 Ч. 86. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 14, 1970 No. 86. VOL. LXXVII.

ПРИГАДКА ДЕЛЕҐАТАМ НА 27-МУ КОНВЕНЦІЮ УНС

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу пригадує всім Делеґаткам і Делеґатам на 27-му Конвенцію:

1. Конвенція відбудеться в Клівленді в Готелі Статлер - Гілтон і почнеться в понеділок, 18-го травня, точно о год. 9-ій ранку.

2. Реєстрація Делеґатів почнеться в згаданому готелі вже в неділю, 17-го травня, о год. 10-ій ранку і триватиме того дня до год. 10-ої вечора.

3. Всі делеґати обов'язково повинні привезти зі собою та пред'явити при реєстрації свої повновласті.

4. При реєстрації делеґати одержать надруковані у формі книжки звіти головних урядовців, пам'яткову книжку та інші матеріяли.

5. Того ж дня, в неділю 17-го травня о год. 7-ій вечора в балевій залі готелю Статлер-Гілтон відбудеться великий Конвенційний Концерт з виступами оперових співаків Іванки Мигаль та Андрія Добрянського при акомпаніяменті Романа Стецури і славного Українського Хору „Дніпро" під диригентурою Е. О. Садовського.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 13 травня 1970

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ БАГАТІІ, ЯКІ МАЮТЬ ощадності в закордонних банках, головним чином у Швайцарії, мусітимуть у податкових звітах за 1970-ий рік подавати свої прибутки, які вони мають із відсотків від цих закордонних ощадностей. В Конґресі говориться про те, щоб схвалити закон, який вимагав би, щоб власники банкових конто за кордоном подавали про них інформації у звітах до податкового Уряду. Комісар податкового Уряду Рендолф В. Тривер гадає, що Уряд має настільки влади, що і без нового закону зможе вимагати виявлення банкових конто за кордоном.

ЦЬОГО РОКУ ДЕМОКРАТИ НЮ ЙОРКУ всіми силами стараються здобути пост губернатора стейту, який вже 12 років займає республіканець Нелсон А. Рокефеллер. Проти Рокефеллера кандидує колишній секретар праці і колишній амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй Артур Голдберґ, який здобув і підтримку Ліберальної Партії. За шість тижнів відбудуться правибори, в яких від демократів братимуть участь Голдберг і може ще дехто. Старається про номінацію ще й мільйонер Говард Семюелс, який хвалиться, що він переможе Рокефеллера і без підтримки лібералів. Рокефеллер не має проти себе республіканського противника.

ПАЛАТНА КОМІСІЯ ПОШТОВИХ СПРАВ більшістю 12 до 10 голосів схвалила проєкт, щоб Поштовий Департамент становив незалежну урядову аґенцію, яка керувала б поштовими справами, як це запроєктував президент Ніксон. Згідно з ухвалою Комісії 700,000 поштових працівників мають дістати збільшення платні на 8 відсотків, крім збільшення на 6 відсотків, з якого скористали всі федеральні працівники. Сенатська Комісія Поштових Справ приготовляє свій проєкт в цій справі, який буде різнитися він того проєкту, що його схвалила Палатна Комісія.

ЧЛЕН КАБІНЕТУ І ПРИВАТНИЙ ЕКОНОМІСТ домагаються контролі кредитів для поборювання інфляції. На конференції Крайового Товариства Ощадностевих Банків в Ню Йорку промовляв секретар мешканевих і міських справ Джордж Ромні і твердив, що не може бути вільних операцій на грошовому ринку, коли немає подостатком кредиту. На цій конференції промовляв і голова приватної дорадчої фінансової фірми П'єрр Рінфред, який сказав, що конечна контроля кредиту. Крім цього цей економіст твердить, що Уряд повинен збільшити податки та ввести контролю платень і цін. Американські корпорації плянують в цьому році збільшити капітали на 12.5 відсотка.

У СВІТІ

ВОЄННА КАМПАНІЯ ЗСА В КАМБОДЖІ ЗАКІНЧИТЬСЯ згідно з пляном през. Ніксона, сіబто — американські війська будуть відкликані відтіль найдалі до половини червня ц. р. — заявив секретар оборони Мелвін Лерд у промові на бенкеті Економічного Клюбу в Дітройті. Зате південно - в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тіє відмовився прийняти будь-який остаточний термін для операцій південно - в'єтнамських військ в Камбоджі та заявив, що не є виключений поворот тих військ до Камбоджі осінню - зимою цього року, якщо уряд Камбоджі потребуватиме їх.

ГОЛОВА ДЕЛЕҐАЦІЇ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ НА ПАРИЗЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ВІДЇХАВ до столиці Північного В'єтнаму, заявивши, що замирення у В'єтнамі не буде так довго, поки президент Ніксон не відмовиться від „політики, основаної на силі". Хуан Туі заповів, що його делеґація візьме участь в найближчому засіданні Паризької конференції в четвер 14 травня, але з його заяви виходить, що те засідання не принесе також ніякого хісна справі миру.

БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ КАРДИНАЛ ЛЕО СУЕНЕНС КРИТИКУВАВ Папу Павла VI за його заборону ,щоб католицькі єпископи переводили дискусії на тему целібату. Він звернув увагу в інтерв'ю на сторінках паризького „Ле Монд", що внаслідку заборони Папи справа все одно не зникла, як предмет дебатів — у пресі та на форумі різних установ і організацій, і що та заборона поставила тільки в дуже складну ситуацію єпископів, що мають діло з ферментом серед нижчого духовенства. Кардинал Суененс запропонував, щоб ієрархам в кожній окремій країні дати вільну руку — зберігати целібат чи допускати жонатих священиків, залежно від місцевих умовин і потреб.

ШІСТЬ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗАХІДНЬОЇ ЕВРОПИ ПЕРЕВЕЛИ „діловий обід" в минулий понеділок 11 травня в Брюсселі в Бельгії і рішили зменшити число Екзекутиви Европейської Економічної Спільноти з 9-ох осіб до 6-ох осіб, при чому найближчим президентом тієї могутньої західньо - европейської економічної організації стане італієць. Крім Британії — також Ірляндія, Данія і Норвеґія зголосили бажання приступити до ЕЕ-Спільноти.

Сенат одноголосно затвердив номінацію Блекмуна

Гаррі А. Блекмун

Вашингтон. — Сенат 12-го травня голосами всіх присутніх 94-ох сенаторів затвердив після короткої дискусії номінацію на суддю Головного Суду ЗСА Гаррі Андрю Блекмуна, який досі був суддею Апеляційного Федерального Суду для 8-ої Округи в Міннесоті. Сенат в листопаді попереднього року відкинув був номінацію Клемента Ф. Гейнсворта, і в квітні ц. р. номінацію Гарролда Карсвелла. Президент Ніксон радісно прийняв вістку про затвердження ним пересланої номінації, бо тепер Найвищий Суд ЗСА матиме повний склад після того, як цілий рік працювали в ньому тільки 8 суддів. Заступник пресового секретаря в Білому Домі Джералд Воррен сказав журналістам, що Президент вірить в те, що Г. Блекмун буде дуже добрим суддею в Найвищому Суді цієї країни. Дебати перед затвердженням номінації Блекмуна тривали тільки одну годину, і то вони не відносилися до особи нового судді, тільки до справи відкинення попередніх номінацій. Південні сенатори нарікали на це, що в попередніх дебатах про затвердження Гейнсворта і Карсвелла, сенатори стосували інших критерій, як під час дискусії в справі судді Блекмуна.

З Камбоджі вже вернулися перші американські вояки

Вашингтон. — Секретар оборони Мелвін Лерд заявив на засіданні сенатської Комісії для військових справ, що частина американських вояків вже вернулася з Камбоджі до Південного В'єтнаму, і потвердив заповідь президента Ніксона, що всі інші будуть відкликані відтіль найдалі до кінця червня ц. р. Він потвердив також, що до кінця червня майбутнього року будуть відкликані з Південного В'єтнаму всі американські бойові наземні війська. Він не виключив, що частина їх ще, може, залишиться там, але не буде використовувана для бойових дій. Поруч із Мелвіном Лердом різні аспекти воєнної кампанії у Камбоджі, як також інші справи військового характеру з'ясовували новий голова об'єднаних штабів збройних сил ЗСА, адмірал Томас Г. Морер, і директор військових дослідів Джан Фостер. Вони підкреслювали, що припинення будування становищ ракетної протиракетної оборони так званого „Сейфґарду", та занехання дослідів над багаточленними атомовими стрільнами, чи пак „головками" до ракет, могло б тільки підбадьорити Совєти і переконати їх, що ЗСА не мають нічого проти розбудови совєтської офензивної і дефензивної стратегічної зброї. Вони ствердили, що Совєти впродовж останніх 5-ох років кількакратно побільшили число викидень для своїх міжконтинентальних ракет що тепер Совєти мають 1.500 таких становищ, коли число американських становищ 1.710, існуюче в 1965 році не побільшилось. Названі представники Уряду й Пентаґону інформували сенаторів про поступ американсько-в'єтнамської воєнної операції в Камбоджі і запевняли, що та акція має вже до тепер величезні успіхи.

Ні один із кандидатів на посадника Нюарку не дістав більшости

Нюарк, Н.Дж. — Вибори посадника в цьому найбільшому в стейті Ню Джерзі місті (402,000 мешканців) викликали зацікавлення в цілій країні не тільки тому, що на пост посадника кандидує неґр, але і тому, що теперішній посадник Гю Дж. Аддонізіо, який старається про перевибір, оскаржений в корупції, і справа ця ще судово не вирішена. Найбільше число голосів дістав міський інженер-неґр Кеннет А. Гібсон — 37,666, а на другому місці стоїть посадник Аддонізіо із 17,925 голосами. 16 червня відбудуться другі стисліші вибори, в яких кандидуватимуть тільки два кандидати, які дістали найбільші числа голосів. В цих виборах ні один кандидат не дістав більшости, яка становила б понад 50 відсотків всіх відданих голосів. Тепер кандидували ще 5 інших кандидатів, білих і чорних. Важко передбачати, хто виграє вибори 16-го червня. Всіх білих голосів тепер віддано 48,333, а чорних 39,830. Тепер віддано всіх голосів — 88,163, з чого Гібсон дістав 42 відсотки. В Ірвінґтоні, Н.Дж., програв вибори Юрій Воробець, який канидував на радного, діставши 4,860 голосів. У Кліфоті колишній мейор міста українського роду Стенлі Звір канидував на радного і не здобув цього становища.

Невірний образ національних меншин у шкільних підручниках

Ню Йорк. Протидефамаційна Ліга Бней Брiт на своїх річних зборах в готелі Валдорф-Асторія стверджує факт, що в шкільних підручниках для середніх шкіл (гай скул) невірно представляється життя національних меншин, неґрів ,жидів та інших .Ці невірні дані знаходяться в підручниках соціяльних проблем і громадянських прав. В шкільних підручниках дещо говориться про теперішній стан неґрів, не з'ясовується того, в який спосіб прибули неґри до цієї країни, та як вони жили тут давніше. На конференції директор Продидефамаційної Ліґи Бенджемін Р. Епстейн нарікав на це, що в підручниках говориться про історію жидів, але дуже мало пишеться про це, який вклад дали жиди в американську культуру та що вони уявляють тепер в житті цієї країни. Недокладно змальовано в шкільних підручниках те, як нищили німецькі нацисти жидів в Европі та інші не ґерманські народи. зовсім занедбано в підручниках справу сезонових робітників — мексиканських американців. Українці можуть додати до цього те, що в американських підручниках незгідно з правдою говориться про український нарід, проти чого часто виступають учні українського походження. В цій ділянці працює Український Публіцистичний Інститут та деякі окремі одиниці. Жидівська організація Протидефамаційна Ліґа Бней Бріт порушила справу національних меншин в підручниках для американських шкіл на своїх річних зборах.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП І КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ НА ВІДВІДИНАХ В ЛОНДОНІ

Верховний Архиєпископ Кард. Йосиф Сліпий

Лондон (Р.Ч.). — У п'ятницю, 8-го травня ц.р. Верховний Архиєпископ УКЦ і Кардинал Блаженніший Йосиф Сліпий прилетів літаком із Фатіми (Португалія) до Лондону. На летовищі Гітроу привітали його церковні достойники та група вірних. З летовища Верховний Архиєпископ, у товаристві Апостольського Делеґата у Великій Британії, приїхав автом прямо до української католицької катедри при вул. Дюк. Перед катедрою, де зібралося поважне число вірних, щоб привітати Найдостойнішого Гостя, привітав Кардинала Апостольський Екзарх для українців католиків Преосв. Кир Августин, а проф. Роберт Лісовський іменем мирян передав Кардиналові хліб і сіль. Від груп пластунів і сумівців, що прийшли привітати свого Первоієрарха, пластунка і сумівка передали йому китиці квітів. Представниця українського жіноцтва теж передала Високому Гостеві китицю квітів. Після цієї короткої і зворушливої церемонії Верховний Архиєпископ, разом із церковними достойниками та духівництвом, перейшли до Катедри, де був відслужений молебень. Перед молебнем Преосв. Кир Августин привітав Кардинала від духівництва та мирян. Відповідаючи коротким словом на привітання, Блаженніший Верховний Архиєпископ нав'язав до своїх відвідин українців католиків у різних країнах вільного світу, підкреслюючи потребу праці нас усіх для нашої Церкви і нашого народу. Після молебня вірні підходили до Кардинала і цілували хрест. У катедрі присутнім був також білоруський католицький єпископ Преосв. Кир Вячеслав Сіповіч.

Ізраїль заатакував Ливан — Рада Безпеки ОН таврує Ізраїль

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй, скликана у вівторок 12 травня внаслідку наполегливої вимоги ливанського амбасадора, який досвіта того дня збудив цьогомісячного президента Ради Безпеки, француза Жака Косцюшко-Морізе, — одноголосно натаврувала Ізраїль за його атаку проти Ливану й наказала Ізраїлеві негайно очистити ливанську територію. 13 голосами проти 2-ох — З'єднаних Стейтів і Британії — відкинено поправку З'єднаних Стейтів, яка закликала до припинення „всіх воєнних дій у тому обширі", маючи на увазі також терористичні партизанські дії. Ізраїльський амбасадор Йозеф Текоах заявив, що ізраїльський рейд не має на цілі атакувати ливанську армію, а звертається тільки проти арабських партизанів, які використовують територію Ливану для своїх баз, з яких вони роблять випади проти Ізраїлю. В останніх 10-ох днях згинуло 7 ізраїльців і 18 було ранених внаслідку обстрілювання партизанами прикордонних ізраїльських осель. Ізраїльське військо, підтримуване танками, гарматнім вогнем і летунством, переступило кордон Ливану у вівторок о год. 4:30 ранку. По стороні арабів боролися тільки партизанські вояки з організації Фатах, підтримувані сирійською і іракською артилерією та летунством. Сирія твердить, що її літаки збили три ізраїльські машини, але признала, що сама втратила три літаки типу „МІГ-17". Ізраїльські танки посунулись вглиб ливанської території на 6 миль. Ізраїльці заявили, що після знищення партизанських баз відійдуть назад. Повідомлення з обох сторін про втрати є взаємосуперечні.

Помер польський ген. В. Андерс, в армії якого служили й українці

Лондон. — У вівторок 12 травня ц.р. помер в одному лондонському шпиталі на 77 році життя польський генерал Владислав Андерс, командант польської армії, яка створилась з польських громадян на території СССР і на Близькому Сході, після того, як ген. В. Сікорський підписав у Москві від польського уряду, що перебував у Лондоні, договір, за яким звільнено польських громадян, в тому числі багато українців. Ген. В. Андерс, колишній царський старшина, кавалерист, командував кавалерійською бригадою з вибухом другої світової війни, був восьмий раз у своему житті ранений і дістався в совєтський полон. Перебув 20 місяців у в'язниці в Москві. Після смерти генерала В. Сікорського в дотепер докладно нез'ясованій летунській катастрофі — став військовим міністром і командантом польських військ, підпорядкованих урядові в екзилі. Був одним із найвидатніших лідерів польської політичної еміґрації. Після виявлення масакри польських старшин большевиками в Катині — ставився ще більш ворожо супроти Москви. Другий корпус ген. Андерса став відомим своєю участю в боях альянтів проти Німеччини в Італії, головно здобуттям Монте Кассіно з великими людськими втратами. Між поляглими було багато українців, про яких, на жаль, нема дотепер ближчих даних. Відносини для українських вояків у Другому корпусі ген. Андерса були дуже погані.

ЗУСТРІЧ ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ УНР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Заходами Управи Т-ва Прихильників Української Народної Республіки тут відбудуться в п'ятницю, 15-го травня ц.р., о год. 7-ій вечора в приміщенні „Тризуба" при 4932 N. Broad Street доповіді віцепрезидента УНР д-ра М. Степаненка та керівника ресорту внутрішніх справ ВО УНРади д-ра Т. Леонтія з Европи.

ІНЖ. ВОЛОДИМИР КОССАР, ДОВГОЛІТНІЙ ПРОВІДНИЙ ДІЯЧ КАНАДІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ І УНС, ПОМЕР НА 80-МУ РОЦІ ЖИТТЯ

Сл. п. інж. Володимир Коссар

Сейнт Кетринс, Канада. — Як уже коротко повідомлено в частині тиражу попереднього числа „Свободи", у вівторок 12-го травня тут помер на 80-му році життя довголітній і один з найвидатніших політичних і суспільно-громадських українських діячів Канади, довголітній член Головної Контрольної Комісії Українського Народного Союзу, св. п. інж. Володимир Коссар. Похорон відбудеться в суботу, 16-го травня о год. 9-ій перед полуднем з місцевої української католицької церкви св. Кирила і Методія на місцевий цвинтар.

Св. п. інж. Володимир Коссар — нар. 23 листопада 1890 р. в Русилові повіт Камінка Струмілова — почав свою громадську працю в 1909 р. В тому році він здав гімназійну матуру і передав батькові свідоцтво зрілости, причому був свідомий того, що часи його гімназійної науки не тільки переродили його, але й цілу родину Коссарів-русинів на Коссарів-українців. В 1911 р. при помочі о. Коновальця, що був парохом в Малехові під Львовом, студент В. Коссар заснував у Дублянах Відділ Сокола і почав учити своїх соколів вправ топірцями. Це була перша спроба організаційних сил у В. Коссара, цікава зрештою ще й тим, що, будучи студентом агрономії в Дублянах, він нераз зустрічався зі студентом Янушайтісом, який знову вчив своїх „стшельцуф" вправ з крісами. Якось раз спитав Янушайтіс Коссара: „Невже буде так, що соколи стануть колись проти „стшельцуф"? Ця подробиця остільки цікава, що згодом, під час Листопадових боїв 1918-19 років, сотник В. Коссар стояв на фронті проти генерала Янушайтіса, головного командувача польських військ.

Автім, військовий досвід майбутнього сотника УГА, Вол. Коссара не почався з 1918-го року. Досвід вояка збирав він, починаючи з 1912-го року, коли Австрія покликала його до армії, як абсольвента Рільничої Академії в Дублянах, однорічним, після чого цей досвід поглибився службою в ранзі поручника австрійської армії в рр. 1914-18, коли Вол. Коссар пізнав російський та італійський фронти, на яких був двічі ранений і раз присипаний ґранатою. З італійського фронту їхав він теж „на урльоп" пізно восени 1918-го року, коли у Львові українська стійка роззброїла його 1-го листопада, забравши в нього всі документи і револьвер та завівши до своєї команди. З документів виявилося, що напередодні виїзду пор. Косара зі своєї частини австрійське командування підвищило його до ступеня сотника з днем 1-го листопада і з такою ранґою став він на службу своїй Державі, причому командування УГА рятувало сотником Коссарем неодну загрожену ситуацію. Ось і кар'єра сотн. Вол. Коссака в УГА: під Львовом командант 3-ої частини Групи „Схід", потім начальник штабу 9-ої Со-

(Закінчення на 4-ій стор.)

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ПОМІЧ ВІДБУЛА КОНВЕНЦІЮ, ВОЛ. МАЗУР ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА

Піттсбург. — З кінцем минулого тижня, в п'ятницю і суботу 8 і 9-го травня, тут у приміщеннях готелю Гілтона відбулася 17-та з черги Конвенція Української Народної Помочі, в результаті якої обрано Головний Уряд із дотеперішнім головним предсідником Володимиром Мазуром на чолі. Українська Народна Поміч, після Українського Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу та Союзу Українців Католиків „Провидіння", є по своїй величині четвертою українською братерсько-запомоговою установою в Америці. Конвенцію проводила Президія в складі: Лев Футала — голова, Петро Мицак — заступник голови, Ангелина Срібна — секретарка в українській мові та Дарія Мазур — секретарка в англійській мові. Крім звітів членів Екзекутиви, Контрольної Комісії і Ради, делеґати заслухали дві доповіді на організаційні теми. Під час дебат обмірковано дотеперішню діяльність Головного Уряду та намічено пляни тієї діяльности на наступні чотири роки. Вислано ряд привітань, в цьому президентові Ричардові Ніксонові, Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові Сліпому, Митрополитові Української Православної Церкви в ЗСА Іоанові, Митрополитові Української Греко-Православної Церкви в Канаді Іларіонові, Провідникові ОУН Ярославові Стецькові та Організаціям Визвольного Фронту Америки і Канади. Новий Головний Уряд обрано в складі: Володимир Мазур — головний предсідник, Лев Футала і Розалія Сикута — заступники головного предсідника, Анна Крупа — головна фінансова секретарка й касирка, Ананій Никончук — головний секретар. На головних радних були обрані: Микола Кузик, Михайло Яремко, д-р Петро Мірчук, Василь Шарван, Мирон Левицький, Михайло Гікавий, Ілля Панахид, Володимир Окіпюк та Богдан Криницький із функцією екзекутивного директора Канадійської Канцелярії УНПомочі. Контрольна Комісія: Петро Мицак, Богдан Мороз і Володимир Коваль.

Після Конвенції в суботу, 9-го травня, в бенкетовій залі готелю Гілтон відбувся конвенційний бенкет, під час якого промовляли: переобраний головний предсідник Володимир Мазур та проф. Іван Вовчук. Привітання від центральних організацій виголосили: мґр. Іван Базарко (УККА), мґр. Євген Гановський (ООЧСУ), Володимир Окіпюк (ЛВУ — Канада), Степан Гавриш (УНС), Василь Шарван та інші. Бенкетом проводив Мирослав Климко з Йонкерсу, а в мистецькій програмі виступала оперова співачка Галина Андреадіс, танцювальна група під проводом Романа Строцького з Ню Йорку та гуморист Іван Ралько з Торонта.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заперечення революції

На пресовій конференції президента Ніксона в минулу п'ятницю один журналіст у своєму запиті зазначив: „Дехто з американців думає, що ця країна йде до революції.." Ця заввага віддзеркалювала тривожні настрої деяких громадян в зв'язку з масовими демонстраціями студентів, нагальними діями білих і чорних екстремістів, виступами ліберальних політиків, що сприяють підриванню авторитету судів і державних властей. Ці настрої, очевидно, не чужі й американсько - українському суспільству, ще вразливішому на пункті загрози комунізму. Сучасний фермент в Америці не має нічого спільного з революцією.

Приписування елементам із організації „Студенти за Демократичне Суспільство" чи „чорних пантер" ролю предвісників революції і силу вчинити в Америці революцію — це грубе непорозуміння. Хто в Америці вчиняв би революцію і проти кого?! Велику французьку революцію започаткувала маса паризьких демонстрантів, які 14 липня 1789 року здобули Бастилію, символ самовладного режиму Людовика XVI. Але це стало можливим тільки тоді, коли Людовик XVI відмовився правити, як конституційний монарх, і коли державне військо відмовилося виступити проти „третього стану", який становив величезну більшість народу. Російську революцію започаткувала 12 березня 1917 року у Петрограді 60-тисячна військова залога під проводом Волинського полку. В обох випадках — у Франції Вурбонів і в Росії Романових — ішлося про революцію проти тиранського режиму. Після заведення комуністичного режиму на обширі колишньої царської Росії, у Китаї перемогли комуністи внаслідок помилкової політики ЗСА, які наполягали, щоб Чіянг Кай-шек замирився з Мао Тсе - тунгом на базі спільної війни проти Японії. Комуністичний режим у сателітних країнах Европи був наставлений російсько - большевицькими баґнетами, а з усіх інших країн світу тільки Куба Фіделя Кастра і колишнє французьке Конго завело у себе комуністичний режим у висліді внутрішніх переворотів.

Комуністична партія в ЗСА — мікроскопічна й насичена аґентами ЕфБіАй. У восьмимільйоновій студентській масі в Америці екстремісти, що проповідують „революцію", становлять незначну меншину. Знавці відносин у кемпусах твердять, що більшість тих, які підносять угору п'ястуки, роблять це „для спорту й моди", не здаючи собі справи, що це —символ комуністичної революції. Так само мінімальну частинку 20-мільйонового муринського суспільства становлять чорні екстремісти, і всі інші муринські організації з їх лідерами таврують тих екстремістів, що горлають про революцію, як найбільш шкідливий елемент для самої муринської спільноти. Реакція проти насильницьких дій „чорних пантер" в муринських масах така, що вже й ватажки тих „пантер" відпекуються будьяких зв'язків з комуністичною Кубою.

Нема найменшого підложжя для революції в Америці, бо 1) демократичний устрій і найширші вольності дають той „вентиль" опозиційним настроям, яким є вільна преса та свобода зборів і мирних демонстрацій, 2) коло 30,000.000 зорганізованих робітників є різко антикомуністичними, що, наприклад, виявилось яскраво в імпульсивній атаці будівельних робітників проти довговолосих демонстрантів три дні тому в Ню Йорку, 3) федеральні збройні сили, крайова ґвардія і поліція — строго антикомуністичні, здисципліновані й льояльні до Уряду, 4) у виборах 1968 р. 73,200.000 виборців продемонстрували свою активну підтримку існуючому державному ладові в Америці, 5) нема ні одної поважної газети і журналу в Америці, ні одної поважної групи, не кажучи вже про будь-котру верству, стан, клясу чи національну групу, яка пропаґувала б революцію, хотіла її і, ще менше, була б здатна робити якусь революцію. Що більше: вся популярна преса, щоденники з мільйоновими накладами, які орієнтуються на настрої широких кіл громадянства, як нюйоркський „Дейлі Нюз" чи преса Герста, різко антикомуністичні, праві, за „закон і порядок" Ніксона.

Говорити про революцію в Америці взагалі річ не поважна. Якби анархістично - комуністичні ячейки, які напевно існують, захотіли її робити, можна бути певним, що ЕфБіАй і поліція, які знаменито про них знають, зліквідували б такі спроби в самому зародку — і вони самі знають це. Теперішні заколоти в Америці явище прикре, але водночас вони є доказом сили існуючої системи, яка може дозволити собі на такий фермент. І президент Ніксон може — як це зробив минулої суботи — вийти пішки з Білого Дому й піти між довговолосих „революціонерів", щоб поговорити з ними про їхні молодечі проблеми. У кожній країні і в кожному народі молодь є „революційною", та й поза нею існують „революціонери", які, проте, далекі від того, щоб робити революцію.

М. Петрович

ПРАВА РУКА КРЕМЛЮ

У зв'язку зі смертю патріярха Алексія варто проаналізувати повоєнну діяльність російської православної Церкви в СССР. Це тим важливіше, що останнім часом у ЗСА та в Канаді щораз частіше появляються посланці цієї Церкви з явною метою нав'язати контакти з Українською Православною Церквою на чужині, і, якщо цього не вдасться, то бодай вбити клин незгоди, так, як це вже зроблено в російській православній Церкві на еміґрації. Це важливе також і тому, що серед західніх, як католицьких, так протестантських церковних кіл, дуже популярними стали ідеї співжиття з московською Патріярхією, з м і цнилися контакти з нею, дуже актуальною стала надія, що за допомогою цих контактів можна буде довести до тіснішої співпраці в ім'я нібито релігійної єдности.

Як загально відомо, у 20-их роках в СССР російська православная Церква була жорстоко переслідувана. Совєтський режим уважав її за один з головних бастіонів реакції, вислужництва царському режимові, ворогом большевизму. У перших роках сталінського терору винищено у зв'язку з цим велику частину православної ієрархії, зліквідовано більшість церков, а антирелігійна кампанія набрала диковинно - хуліганських маштабів.

Проте, в Москві були свідомі того, що самим терором не вдається зліквідувати закоріненої серед мас релігійности, і тому, беручи приклад з царизму, Сталін увесь час намагався недобитки православного священства й ієрархії підпорядкувати собі, перетворити їх на слухняне знаряддя в своїх руках. Ці пляни почав Сталін реалізувати уже в 1927 р. Під загрозою повної фізичної ліквідації православного духовенства тодішній московський митрополит Сергій Староградський, який також перебував у в'язниці, погодився не тільки скласти деклярацію льояльности, але й прийняв поставлену йому вимогу повного підпорядкування православної Церкви совєтській контролі, що до своєї смерти відкидав патріярх Тихон, боячися, що російське православ'я знову попаде у повну залежність від держави, цим разом мілітантно - атеїстичної.

Прийнявши вимоги повного підпорядкування православної Церкви совєтському режимові, православне керівництво з митрополитом Сергієм на чолі видало в 1927 р. деклярацію, в якій між іншим говориться: „В усьому світі тільки совєтська влада в стані з допомогою державних заходів здійснити ідеї Божої держави в світі". Згодом московський патріярх доповнив цю тезу ствердженням, що „тільки перемога жовтневої революції.., ввела дійсну свободу совісти, дійсну релігійну толеранцію" („Російська Православна Церква", Видавництво Московської Патріярхії, 1958).

Це становище ієрархії привело врешті до повної „нормалізації" с т о сунків між совєтським режимом і російською православною Церквою, тобто, докладніше кажучи, до того, що ця Церква, чи пак її керівництво виконували й виконують усі доручення Кремлю. Під час війни, коли політична тактика вимагала злагіднення антирелігійної боротьби, Сталін у 1943 р., дозволив „обрати" патріярхом митрополита Сергія Староградського. З допомогою таких самих „виборчих методів" обрано і його наслідника патріярха Алексія в 1945 році. Кандидатури апробував Сталін ще задовго перед церемонією „обрання".

З часу цієї нормалізації в діяльності московської Патріярхії немає навіть найменших познак свободи. Насправді православною російською Церквою керує не патріярх, а Кремль, тобто підпорядковані йому люди, що сидять в Патріярхаті. Московський патріярхат беззастережно підтримує всі політичні заходи совєтського режиму, заперечує перед світом переслідування віруючих в СССР, але сам часто в цьому переслідуванні бере участь, як це, наприклад було під час ліквідації Греко - Католицької Церкви в Галичині. Підпорядкування церковних органів партійній і каґебівській контролі повністю апробоване російською православною ієрархією з патріярхом на чолі. Недаремне померлого Алексія аж двічі нагороджено совєтськими орденами.

Засудження залежности і вислужництва московського Патріярхату від совєтського режиму йде сьогодні не так іззовні, збоку західного світу чи навіть православної російської еміґрації, як радше збоку вірних в СССР, на що вказує цілий ряд документів, наприклад, відкритий лист священиків Ешлімана і Якуніна до патріярха Алексія (1965), критика діяльности Патріярхату архиєпископом Єрмогеном Голубєвим, статті Краснова-Левітіна, його лист до Папи Павла VI, за що Краснова нещодавно арештували, та цілий ряд інших документів. У зв'язку з цим Патріярхат перевів широку чистку серед православного духовенства.

Тактика так званого співіснування, що її совєтський режим уже довгий час застосовує супроти Заходу, поставила нові завдання й перед Патріярхатом. У зв'язку з цим жваву діяльність проявляє Відділ закордонних зв'язків при Патріярхаті, на чолі якого стоїть митрополит Нікодим Ротов. Зокрема у з в'язку з цією політикою совєтського режиму радикально змінилось становище Патріярхату до Ватикану. Ще в 1950 р. в „Журналі Московської Патриархії" писалося: „Ватиканові ми твердо протиставимося і мусимо йому далі протиставитися як найбільшому ворогові". Таке саме вороже ставлення спостерігаємо і в пропаґандивних с т аттях проти Ватикану, що появлялися пізніше в цьому ж журналі. Московська патріярхія відмовилась вислати своїх представників на Ватиканський Собор, а проте представники ненадійно таки появилися на Соборі, очевидно з партійного доручення.

Згодом відвідини різних висланців московського патріярхату до Ватикану, а також контакти з протестантською Церквою затіснюються. Під маскою „духовних контактів" почалися поїздки до духовенства, неофіційних ватиканських представників до Москви, яких там ввічливо приймають. Наслідки цього такі, що серед деяких і так проросійсько наставлених ватиканських кіл збільшуються симпатії до московського Патріярхату й примикаються очі на дійсний стан релігійного життя в СССР, на релігійні переслідування, навіть на переслідування православних.

Таким чином завдання, що їх поставив совєтський режим московському Патріярхатові в галузі коекзистенції, тобто присипляння чуйности й сторожкости Заходу на релігійному відтинку, повільно, але вперто реалізуються, і то великою мірою завдяки наївності деяких русофільських ватиканських кіл, які за теорією релігійної єдности не бачать і не хочуть бачити атеїстичної дійсности.

ЧОМУ ПРО НАС МАЛО ЗНАЮТЬ І ХТО ТОМУ ВИНЕН?

(2)

Звернулося теж до Українського Інституту Америки в Ню Йорку. Якби керівники цього Інституту відразу пустили справу в рух, а принаймні подали про те до відома в пресі, можна було б зібрати й подати видавництву потрібні матеріяли. На жаль, з невідомих причин протягом майже півроку ніхто нічого не зробив у цій справі, і щойно на 6 березня ц.р. скликано було в тій справі нараду. Учасники наради уповноважили декількох чикаґських громадян увійти в контакт з редакцією Енциклопедії Британіки, щоб довідатися ближче, чого вона потребує. Ті повновласники, між ними й автор цих рядків, негайно сконтактувалися з видавництвом і дізналися, що, на жаль, уже запізно, бо „Білдерс ов Америка" має вийти з друку вже в липні. Редакція чекала-чекала на українські матеріяли, і, не дочекавшися, використала те, що мала під руками.

Цим разом ми вже не зможемо нарікати, що наші вороги, які „всюди сидять на ключових позиціях в Америці" винні, бо ми мали нагоду і ту нагоду проґавили.

Що ж треба робити, щоб такі жалюгідні випадки не повторялися?

В першу чергу треба подбати, щоб якнайбільше інформацій про Україну та українців появлялося в американських довідниках різного роду. А якщо такі довідники містять помилкові чи кривдячі нас інформації — спростовувати їх. Видавати наші довідники, які служили б джерелом інформації для американських дослідників та для редакцій американських довідників. Такі довідники мають всі інші етнічні групи в Америці. Поляки вже в сорокових роках видали другим накладом довідник „Гу іс гу ін Поліш Америка". Мадяри декілька років тому видали другим накладом довідник мадярських професіоналістів в Америці. Щось подібне видали недавно чехи.

На жаль, наша суспільність, а що гірше її провід зовсім байдужі до тієї справи. Попри скромну спробу довідника д-ра Вереша та скромних спроб у Канаді — не робиться нічого. Товариство Українських Бібліотекарів Америки висунуло декілька років тому проєкт опрацювати й видати довідник українських професіоналістів Північної Америки, однак ця пропозиція не знайшла жадного відгуку. А такого довідника і інших українських довідників різного роду нам потрібно, бо вони свідчили б про те, що ми являємо собою щось і відповідно до того з нами числилися б.

Дуже багато допоміг би нам Український Бібліографічно-Довідковий Центр, який концентрував би в одному місці всі інформації про Україну та українців. Такий Центр мусів би мати колекцію всіх українських бібліографій та індексів, доповнену бібліографію української бібліографії, зведений каталог рідкісної україніки, періодиків та серійних видань в американських та українських бібліотеках і в приватному посіданні, реєстри українських бібліотечних колекцій, видавництв, книгарень, української преси, творів українських мистців у музеях, галеріях та в приватному посіданні, реєстри знавців поодиноких аспектів української проблематики та всі інші потрібні інформації. Він міг би уділювати бібліографічні та інші інформації дослідникам української проблематики, установам, які займаються українською інформацією. Він міг би оферувати американським видавництвам довідників допомогу матеріялами та інформаціями.

Такий центр був би потрібний не тільки поодиноким дослідникам української проблематики, але також нашим науковим установам, дослідним інститутам, нашій пресі, гарвардській Катедрі Українознавства, Українському Вільному та Католицькому Університетам, Українському Відділові Архіву Еміграції.

Однак, щоб такий центр міг як слід виконувати свої завдання, щоб міг здобути довір'я не тільки своїх, але також чужого наукового світу, щоб міг втішатися потрібним довір'ям — він мусить бути поставлений на відповідному рівні. В першу чергу мусить мати відповідне приміщення і устаткування включно з апаратами для дублікації, роблення та читання мікрофільмів і мікрокард, мусить мати всі можливі бібліографії та індекси і працювати на повний час, маючи платний професійний та непрофесійний персонал.

Очевидно, все це вимагає грошей.

Наша громада, зокрема її провідні чинники, повинні зрозуміти, що справа УБД-Центру це не є справа, яка стосується тільки українських бібліотекарів чи радше декого з них, — це справа, яка повинна заінтересувати всю нашу спільноту на американському континенті. Тому потрібні фонди повинна також дати вся наша громада, зокрема громадські та економічні установи. Супроти ролі, яку такий центр може відіграти, кільканадцять чи навіть кількадесят тисяч долярів річно це видаток, який завжди оплатиться.

Досі, на жаль, не зважаючи на широку роз'яснювальну акцію Товариства Українських Бібліотекарів Америки, ця справа не знаходила зрозуміння. Цією справою не зацікавилася жадна з наших політичних партій, жадна з політичних і громадських установ, хоча вони всі ведуть інформаційну працю, а для неї бібліографічна допомога є конечна. Не зацікавилися нею ані 9-ий ані 10-ий Конґреси Українців Америки, ані Світовий Конґрес Вільних Українців.

Можливо, що на дальшу мету УБДЦентр міг би діставати фінансову допомогу від різних американських фундацій чи навіть від американського Уряду, якщо законопроєкт конґресмена Пуцінського про центри етнічних студій буде прийнятий. Але це могло б статися тільки тоді, коли б той центр уже являв би щось собою.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ І ПРОПОЗИЦІЇ

ПРОПОЗИЦІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В ЧИКАҐО І ОКОЛИЦІ, ЗОКРЕМА 136, 176, 131, 106, 157, 221, 243, 379, 425, І ДИРЕКЦІЇ ДОМУ УНСОЮЗУ — ЧЛЕНІВ КООРДИНАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ В ЧИКАҐО НА 27 КОНВЕНЦІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В КЛІВЛЕНДІ

1) Поважне число членів УНСоюзу з причини неознайомлення з постановами в ділянці кляс забезпечення в УНС підписало в минулому аплікації, згідно з котрими мусять до кінця свого життя сплачувати належні вкладки, суми яких вже далеко перевищують квоти, на які вони забезпечилися. Зокрема ідеться тут про клясу „В" (даблю).

Це викликає велике невдоволення, і то не тільки серед заінтересованих членів, але й серед їх свояків та приятелів. Не треба додавати, що цей настрій сміло використовують проти УНСоюзу, зокрема, чужі бизнесові асекураційні компанії, які, вказуючи на такі випадки, в демагогічний спосіб атакують при всяких нагодах УНСоюз, підтягаючи його під категорію маловартісних забезпеченевих о р ганізацій, наставлених на використовування свого членства.

Доказом того, що ця агітація має свої успіхи, є часті випадки в нашій союзовій праці, навіть серед таких, що вже вписалися в члени УНС, але під впливом поголосок перестають платити свої вкладки і випадають зі союзових рядів. Тому, щоб запобігти цьому, рекомендуємо Конвенції застановитися над засобами, які здержали б дальші шкідливі акції проти УНСоюзу, а від себе подаємо пропозицію:

Членам, що перейшли 65-ий рік життя, перевищили своїми платностями на 100 долярів або більшу суму, на яку свого часу забезпечилися в клясі „В", дати змогу сплачувати с в о ї вкладки дивідендовими чеками, виставленими на таку суму, що уможливить їм покривати свою річну вкладку без ніякої доплати з власних фондів.

Далі пропонуємо:

2) Зменшити вимаганий для допомоги хворим час з 5-ох місяців до двох, як також зрівняти висоту допомоги хворим жінкам з допомогою мужчинам.

3) Впровадити окрему грамоту на 15 літ, бо для неї можна буде легше знайти кандидатів.

4) Старатися об'єднувати слабші фінансово Відділи, щоб були сильніші і мали свої фонди для допомоги хворим членам.

5) Головна Канцелярія повинна висилати дивіденду тим членам, що вже мають виплачені грамоти, впрост на їх адреси.

6) Узгляднюючи пекучу потребу нашої студіюючої молоді на терені ЗСА і Канади так для власного знання, як і для ширення правди прo Україну серед чужих — видати англійською мовою „Історію України" М. Грушевського або історію України нового автора, як також загальну монографію України. Англомовна Енциклопедія України не всилі заспокоїти всіх потреб, які наростають в теперішньому часі у зв'язку зі студіями про Україну і зв'язані з ними проблемами.

7) Кожен член Управи Відділу повинен під час своєї річної каденції придбати кількох членів, а головні урядники принаймні по 25 членів.

Чикаґо, Іллиной,
травень 1970 р.

Відділи УНСоюзу: 176 ім. Т. Шевченка, 221 св. Стефана, 24 св. Михайла (Пулман), 379 св. Юрія, 106 св. о. Николая, 131 Митр. А. Шептицького, 136 Палатайн, Ілл., 425, 157, Дирекція Дому Відділів УНС в Чикаґо.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

СИНОД ЄПИСКОПАТУ УКЦ

(3)

На цю Сесію згідно з нашим рішенням прийшли на Синод представники нашого духовенства і мирян. Першими прийшли священики під проводом о. мітрата В. Кушніра (о. М. Горошко, о. В. Тарнавський, о. Л. Гузар, о. мітрат П. Хомин, о. д-р М. Стасів).

Отець мітрат В. Кушнір повідомив, що ця делеґація приходить у висліді нарад численних священиків, які приїхали до Риму на торжества посвячення собору св. Софії. Там також укладено побажання священиків до Синоду, які він подав на письмі. Тоді в коротких словах привітав Отців Синоду, побажав успіхів, заявив льояльність священиків до своїх Єпископів, готовість найтіснішої співпраці. Тому, що він є президентом нашої найвищої організації СКВУ, він також і від неї склав привіт і побажання для Синоду.

Після них прийшли представники мирян. З ними договорювався з рамени Синоду Кир Ізидор. Він їх впровадив і представив, бо були деякі трудности до роз'яснення.

Найперше говорив д-р Р. Осінчук. Після нього промовляли: проф. д-р В. Янів, ректор УВУ, голова Українського Християнського Руху; адвокат Долішний з Канади, голова Всеканадійської Централі українських католицьких Організацій; інж. Стефанія Пушкар зі ЗСА від українського жіноцтва; проф. д-р В. Маркусь від мирян Чікаґо; п. Кушнета з Торонта; д-р Ворох, голова Комісії Церковних Справ при УККА. Всі вони обіцяли передати свої звернення на письмі, які будуть залучені до протоколу.

Блаж. Верх. Архиєпископ від Синоду подякував їм усім за їхню велику увагу, яку вони присвячують нашій Церкві. „Ми запевнюємо Вас, що Ваші завваги будуть взяті до уваги".

Опісля зроблено спільну знімку з делеґатами.

Тому, що в той день ВПреосв. Кир Іван Бучко мав свої уродини, Блаж. Архиєп. склав йому побажання, а всі заспівали „Многая літа".

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ — 1. X. 1969 (ПО ПОЛУДНІ)

Відбулася так само в Українському Католицькому Університеті, у великій авлі, від год. 4-ої до 6-ої. Присутні ті самі за виїмком Митр. Кир Амврозія, Єп. Кир Ярослава і Єп. Кир Василія.

6. Свята і пости

Зреферував Митр. Кир Максим і поставив пропозицію, щоб прийняти, крім неділь, 5 свят обов'язкових, а саме: Різдво ГНІХ (один день), Обрізання ГНІХ, Богоявлення, Благовіщення, Вознесення, Успення Пресв. Богородиці. В ці свята вірні зобов'язані святкувати, тобто взяти участь у Службі Божій і вислухати проповіді та, якщо це можливо, здержатися від тяжкої праці, а парохи зобов'язані в ті дні відправити Службу Божу за вірних. Всі інші свята залишаються, в ті свята священики зобов'язані відправити в догідному часі для вірних Службу Божу, щоб дати можливість святкувати тим, які хочуть і можуть святкувати. Одначе вірні в усі інші свята не мають обов'язку брати участь у Службі Божій чи стримуватися від тяжкої праці, а парохи не мають обов'язку відправляти св. Літургію за нарід.

В дискусії забирали слово: Митр. Кир Максим, Кир Йосиф Шмондюк, Кир Володимир, Кир Гавриїл, Кир Августин, Кир Андрій Сапеляк, Кир Йоаким, Кир Йосиф Мартинець.

Голосовано над кожним святом зокрема: 1. Різдво ГНІХ (один день) і Богоявлення — всі за; 2. Обрізання ГНІХ — 11 за — 2 проти; 3. Благовіщення — 7 за — 6 проти; 4. Вознесення — всі за; 5. Успення Пресв. Богородиці — всі за.

Пости

Реферував митр. Кир Максим. Почалась дискусія, щоб змінити деякі зарядження відносно постів, яке то зарядження появилось в „Благовіснику" згідно з нашими рішеннями; головно йдеться про піст у навечеріє Різдва, Богоявлення і Возвиження Чесного Хреста та повздержність від м'яса в п'ятницю в деяких країнах і ще дещо, але Блаж. Верх. Архиєпископ уважав, що від тих рішень не можемо відступати, а те, що наші Владики зробили в ЗСА, не було згідне з нашими рішеннями. На тім справу закінчено.

7. Пляни діялогу з православними, протестантами і сектантами, „комунікаціо ін сакріс"

Реферував Митр. Кир Максим: Наш заклик до діялогу з православними в останнім спільнім посланні мав малий відгомін. В останніх двох роках дещо змінюється в користь діялогу. Прим., православні в Канаді висказали бажання провадити діялог в ділянці богослужебної мови, рідного шкільництва, збереження традицій, одначе не бажають жадного діялогу про догматичні різниці. Так само на терені СКВУ, де в Президії є наш Митр. Кир Максим і Митр. Кир Мстислав, відчувається зміна на краще, а також на практиці добре взаємне відношення. Виглядає, що у ЗСА, Німеччині, Австралії кращі екуменічні відносини. Недавно в Чикаґо постала нова екуменічна ініціятива: заснувати Спільну Конференцію Східніх Церков. Треба ту ініціятиву підтримати.

П'ЯТА СЕСІЯ — 2. X. 1969 (ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ)

Відбулася так само в Українському Католицькому Університеті, у великій авлі, від год. 9-ої до 12.45. Присутні ті самі, що вчора, за виїмком Митр. Кир Амврозія.

Продовження: „Плян діялогу з православними..."

Забирали слово в дискусії: Кир Володимир, Кир Августин, Кир Йосиф Шмондюк, Кир Платон, Кир Іван Прашко.

У висліді одноголосно прийнято дві резолюції:

1. Синод поручає всім Владикам створити на своїй території окрему екуменічну комісію із завданням нормувати й координувати екуменічні діялоги з православними та іншими християнськими спільнотами.

2.Синод просить Блаженнішого і Митрополитів започаткувати сходини представників Східніх Католицьких Церков.

8. Перехід на латинський обряд і відчуження від свого

Зреферував Єп. Кир Ярослав.

У своїй доповіді Кир Ярослав вичерпно подав причини переходу, а опісля вказав, як запобігти цьому дуже небезпечному явищу: Перш за все домагатися, щоб латинські єпископи зрозуміли й зберігали соборовий декрет та щоб у тому напрямі поучували своїх священиків і сестер; давати глибоке знання нашим вірним про обряд, його красу, духовість; в Богослуженнях вживати зрозумілої мови для вірних; плекати наш спів; організувати молодь; повинен бути тісний контакт священика з молоддю.

(Далі буде)

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. МЕТА — 2.500 НОВИХ ЧЛЕНІВ; ЗДОБУТО 2.285 ; ЩЕ БРАКУЄ 215 ЧЛЕНІВ. КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕҐАТИ! ВАША КОНВЕНЦІЙНА ПОВИННІСТЬ — ЩОНАЙМЕНШЕ 10 ЧЛЕНІВ!

Українська Студентська Громада в Бостоні виступила за українську мову в Богослуженнях

Кембрідж, Масс. — У кінці квітня цього року Управа Української Студентської Громади в Бостоні, Масс., оприлюднила відкритого листа, в якому сказано: „Як українці-католики, що згуртовані в УСГромаді в Бостоні, домагаємось введення української мови повністю в Богослуження Української Католицької Церкви, в ЗСА". У зверненні підкреслено важливість української мови, як „основної складової частини нашої культури", висловлено подяку і признання Владиці й духовенству Едмонтонської Єпархії УКЦеркви в Канаді за перехід від 1-го січня 1970 р. на українську Богослужебну мову; наведено приклад, що Державний Департамент ЗСА недавно визнав українську мову серед „критичних"-необхідних для справ оборони країни мов, на вивчення якої студенти вищих шкіл дістають урядові стипендії. Отже — сказано в студентському зверненні, — „введення української мови в Богослуження УКЦеркви в ЗСА лежить також в інтересі країни нашого поселення".

У ВІДНІ ВІДБУЛОСЯ в минулу середу 6 травня нове засідання американсько-совєтської конференції про обмеження стратегічної атомової зброї. Воно, як заявили речники обох делеґацій, було „ділове" і тривало годину й 15 хвилин, після чого делеґати розмовляли „інформаційно" дальших 15 хвилин за чаркою.

МАЙК МАЗУРКІ — ГОСТЕМ НА СОЮЗІВЦІ

Майк Мазуркі (зліва), о. М. Горошко та д-р В. Душник

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Майк Мазуркі, відомий голливудський фільмовий артист українського походження, відвідав Союзівку 3-го травня ц. р. та був присутній на спеціяльному прийнятті, яке влаштувала управа Союзівки разом з Церковним Комітетом в честь всч. о. Михайла Горошка, теперішнього пароха української католицької парохії св. Тройці на Союзівці, з нагоди його уродин, що припали на той день. П. Мазуркі прибув в товаристві своїх знайомих з Коговс, Н. Й., де він виховувався та звідкіля він добився визначного місця в Голливуді.

Понад 40 осіб, здебільша членів управи Союзівки та Церковного Комітету, як теж кількоро гостей, привітали о. Горошка „многоліттствієм" та привітами, які розпочав п. В. Квас, управитель Союзівки. Інші привітання зложили: проф. М. Васьків, д-р Волод. Душник, п-і Оксана Ленець, від Відділу СУА в Керґонксон, п-і Розалія Полчі, від 72 Від. СУА в Ню Йорку, та п. М. Мазуркі. Дякуючи всім за щирі привітання, о. Горошко говорив про свої пляни відносно будови нової Української Католицької Церкви на Союзівці та завзивав всіх присутніх до співпраці в цьому ділі з Преосвященним Кир Йосифом Шмондюком, місцевим Церковним Комітетом, Управою Союзівки та УНСоюзом.

П. Мазуркі заявив, що він є гордим на своє українське походження та що він пильно цікавиться українським національним життям в Америці та на Україні. Він приїхав до Америки як 7-річний хлопчина з Тернопільщини, ціле своє життя в Америці він придержувався українських національних та культурних традицій.

СЕНАТ СХВАЛИВ 429.4 МІЛЬЙОНА долярів на субсидії для торговельної фльоти у фінансовому році, що починається 1-го липня 1970-го року. Палата признала на цю ціль суму, яка різниться від схваленої Сенатом суми, тому окрема Конґресова Конференція мусітиме узгіднити різниці в цих двох сумах. Після того Конґрес мусить схвалити законопроєкт про те, скільки зі схваленої суми можна буде видати на будову нових торговельних кораблів. Уряд дає субсидії на будову нових торговельних кораблів, щоб заохотити до будови кораблів в американських корабельнях.

УПРАВА Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

ділиться сумною вісткою з Членами Товариства і Українською Громадою,
що 11-го травня 1970 року по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність

сл. п.

мґр. прав. ІВАН ГОЛЮКА

б. радник Львівського воєвідства і довголітній член Товариства.

ПАНАХИДИ в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку у вівторок, 12-го травня год. 8:30 веч. і в середу, 13-го травня 1970 р. о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН в четвер, 14-го травня 1970 р. з похоронного заведення до церкви св. Юра о год. 9:30 ранку, а опісля на Український Цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. АНТОНІНИ ПРИПЛЕСЬ
на Катедру св. Софії в Римі
25.00 долярів зложила
МАРІЯ ПІДГОРОДЕЦЬКА

Ню Йорк, Н. Й.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ І ПРОПОЗИЦІЇ

ПРОПОЗИЦІЇ З ТОРОНТА

Управа Відділу УНС 408 ім. митр. А. Шептицького на своєму засіданні, що відбулося 4 травня ц. р., обговорюючи проблеми, які мали б причинитися до поліпшення організаційної форми УНСоюзу і розвою його на терені Канади, пропонує Статутовій комісії такі суґестії: а) Представництво УНСоюзу на Канаду творить Колеґія, в склад якої входять члени Головної Управи УНС з терену Канади, а головно в Колеґії має бути кожночасний заступник головного предсідника на Канаду.

б) Колеґія УНС на Канаду творить канадійську канцелярію, а директором канцелярії має бути голова Колеґії.

в) Колеґія УНС вибирає з-поміж себе заступника голови, секретаря і касира.

Справа стипендій

Управа Відділу пропонує на стипендії для студентів призначити не менше, як $ 50.000. Стипендії повинні бути приділювані в першій мірі студентам - членам УНС, котрі студіюють україністику, журналістику та політичні науки.

Справа союзового дому в Торонті

Щодо пропозиції п. Р. Чучкевича відносно будов Союзових домів по більших містах, Управа Відділу 408 під проводом свого голови д-ра К. Ващука стоїть на становищі, що в першій мірі необхідно побудувати Союзовий дім на терені Торонта, де числимо коло 60.000 українського населення. Про цілі й користі такого дому не будемо розводитися, бо вони є певні й многонадійні для розвою УНС в цілості.

Крім Союзового Дому на терені Торонта конечна є також, головно на Сході Канади, Союзова Оселя, де головно молодь могла б не лише відпочивати в вакаційному сезоні, але також мала б нагоду нав'язувати дружні відносини, і тоді може менше було б мішаних подруж.

Високошкільний стипендійний фонд

В році 1968 Головна Управа УНСоюзу приступила до співпраці з „Кенада Перманент Траст Ко." в справі Високошкільного Стипендійного Фонду, що вплинуло на довір'я українського громадянства до даної Фундації. В році 1969 рознеслася вістка про розв'язання всієї тієї акції, про що до цього часу Головна Управа УНС не дала жадного вияснення. Громадяни, які приступили до того Фонду і вже зложили навіть більші квоти, дуже схвильовані цим станом справи, а це неґативно відбивається на органзованні членів для УНСоюзу. Управа Відділу 408 просить про докладне вияснення цієї справи.

Д-р Корнель Ващук
голова

Ілля Курман
секретар Відділу 408

ВІД РЕДАКЦІЇ. З уваги на те, що 27-ма Конвенція УНС починається вже в найближчий понеділок 18-го травня, на цьому закінчуємо публікацію конвенційних проєктів і пропозицій в офіційльному органі УНС, „Свободі". Якщо в останніх днях наспіють до Редакції нові пропозиції і рекомендації, то всі вони будуть передані під розгляд Статутової комісії, яка вже працює в Клівленді.

ЗУСТРІЧ ЧЛЕНІВ НТШ В АВСТРАЛІЇ ІЗ СТУДЕНТАМИ

Мельборн. — Члени Осередку НТШ в Австралії відбули кілька зустрічей з членством Студентської Громади. Д-р Т. Яськевич читав доповідь на тему „Чому я є українець", проф. Т. Ляхович виступив з доповіддю „Чому немає співпраці між молоддю і старшими?" Після доповідей відбулась жвава дискусія. Під час найновішої зустрічі з молоддю була прочитана доповідь „Що дає нам Наукове Т-во ім. Т. Шевченка".

ІНЖ. ВОЛОДИМИР КОССАР, ДОВГОЛІТНІЙ ПРОВІДНИЙ ДІЯЧ КАНАДІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ І УНС...

(Закінчення зі стор 1-ої)

кальської Бриґади, далі начальник штабу Першої Дивізії УГА, і врешті командант 5-ої Сокальської Бриґади, з якою відбув похід в Україну і брав участь у боях за Київ 30-го серпня 1919 р.

Роки від 1921-1926 — це часи скитальщини інж. Вол. Коссара в Чехо-Словаччині. Час тієї скитальщини скорочує він собі працею в характері інженера агрономії в Карпатській Україні, є викладачем в учительській семінарії під дирекцією о. д-ра А. Волошина та з'ясовує основи сільського господарства студентам теології в Ужгороді. Тут, у Карпатській Україні, одружився сотн. Вол. Коссар в 1922-му році із скиталкою-вчителькою Ф. Яшківною, і п'ять років пізніше обоє виїздять до Канади, де згодом до їх родини прибувають син Левко та дочка Альма.

В Канаді сотн. В. Коссар працює перших два роки під Саскатуном як звичайний фармерський робітник, потім придбав власну фарму і на ній від д-ра І. Гулая з годинником у руці вчився канадійської „продакшен", аж до того, скільки на годину, отже й на мінуту засадити буряків чи капусти. Разом вісім років вельми важкої і неоплатної, але самостійної праці, ускладненої ще й тим, що ці ж вісім років — це роки найкращого розвитку організації стрілецтва з другої іміґрації в Канаді, яка завершилася в системі УНО і Братніх Організацій, а сотн. В. Коссар був чи не головним мотором тієї організаційної праці...

Якщо вибір — то тільки свої

Від 1935 до 1948 року, — чергових вісім років, — інж. В. Коссар працює фахово та зразково, добуваючи признання, як дослідник екології в Саскачеванському університеті, де м. ін. нострифікує свої европейські студії і поновлює ступінь магістра агрономії. Але вже в 1948 р., не зважаючи на поради своїх найближчих співробітників з університету та з організації, інженер В. Коссар добровільно резиґнує з фахової і добре платної посади у високій школі. Мотивацію цього кроку інж. В. Коссар найкраще передав своїм колеґам з університету на їх запити, чому покидає свою дослідну працю: 'Український визвольний рух, — обстоював він, — подібний до ірляндського, чеського, польського та інших та може мати успіх і допомогти своєму народові тільки при умові активности своєї заокеанської еміґрації, яка при громадянській льояльности до країни свого поселення, шукала б уперто, мужно та жертвенно приятелів для правди свого поневоленого народу. Така заявав інж. В. Коссара завершила тільки знайомства і приязнь з численними професорами Саскачеванського університету, в тому і з професором Кірконелом та проф. Симпсоном.

Поклик вояцької крови

Роки 1937 до 1954 це 17-літній простір часу, в яких інж. В. Косар очолював організації УСтрілецьку Громаду і УНОб'єднання та був душею їх діяльности. У тому ж часі, і зокрема в часі другої світової війни, був він постійно промотором єдности між порізненими українськими Церквами та організаціями і багато причинився до заснування репрезентативного Комітету Українців Канади, якого метою було задемонструвати нашу допомогу Канаді у війні, але який, — хоч війна давно скінчилася, — виправдав себе так, що без нього ніхто не всилі уявити собі українського життя сьогодні. Як ще один позитив характеру інж. В. Коссара в тому часі варто згадати, що він, при одобренні УНО, УСГ, ОУК і МУН, дав у час війни ініціятиву до заклику, щоб українці вступали добровольцями до армії Канади, при чому зголосився і сам та був, з огляду на вік, прийнятий до Резервової Армії, де 5 років вивчав, на кожний випадок, модерний військовий виряд. Завдяки цій акції та престижеві інж. В. Коссара, як провідника організованих українських націоналістів у Канаді, УНО і БО змогли відбити всі доноси комуністів, мовляв, ці організації треба розв'язати і їх членів, як німецьких аґентів заслати до концтаборів. Що більше, після війни УНО було вирізнене і мабуть одне з перших українських організацій дістало, як признання, свій домініяльний чартер.

Одноцентовий Визвольний Фонд, Осередок Культури й Освіти, Пан - Американська Конференція, кооперативний рух, поширення Відділів УНСоюзу в Канаді, протестні акції і меморіяли, співпраця з послом А. Глинкою та іншими з метою розв'язати правильно проблему „скитальців", матеріяльна допомога скитальцям і багато інших акцій та діл — все це відбулося або відбувалося при активній та безпосередній співдії інженера В. Коссара.

Від 1950 до 1966 року інж. В Коссар був головним контролером УНСоюзу, від 1955 теж головним організатором УНС на Канаду, а від 1960, коли в Торонті засновано Канадійську Канцелярію УНС, — директором тієї Канцелярії. Віддаючи ввесь свій час праці для поширення членства УНСоюзу, інж. В. Коссар своїм авторитетом багато спричинився до популяризації тієї установи серед української спільноти в Канаді.

Перед 26-ою Конвенцією УНСоюзу в 1966-у році інж. В. Коссар почав занепадати на силах та відійшов у стан спочинку, в якому перебував до своєї смерти. Вічна Йому Пам'ять!

Велика забава молоді, зустріч ґрадуантів в Ню Йорку

Заходами Окружної Ради СУА в Ню Йорку при співпраці Студентської Громади в суботу 23 травня в Народнім Домі відбудеться традиційна Зустріч Ґрадуантів, получена з забавою молоді. Зустрічі Ґрадуантів з гайскулів і коледжів не лиш в Ню Йорку, але в цілій Америці, де лиш існують відділи СУА, мають вже свою історію. Сотні нашої молоді відбули такі зустрічі, інші будуть їх ще відбувати. Вони вносять кождого року щось нового в наше товариське життя, і дають змогу нашій молоді себе пізнати.

Програму виконають самі студенти. Мистецьке слово — Василь Рудик, слово від ґрадуантів — Ігор Раковський, танцювальна група під проводом Елисавети Сидор-Чарторийської, сольоспів — Євген Котлярчук, промова від батьків — д-р Мирослав Прокоп, акомпаньямент — п-і Лідія Котлярчук. Як і давнішими роками, УНС дасть в дарунку кождому студентові книжку одного з наших авторів. Залю приберуть самі студенти. До участи досі зголосилось багато студентів і студенток, з дальших стейтів, а це з Ню Джерзі і Конектикат. Програма зустрічі ґрадуантів розпочнеться о год. 7-ій, а в год. 9-ій забава з танцями для молоді. Виховна Комісія Окружної Ради, до якої входять п-і Михайлина Баран і Зоя Турчин, докладають всіх старань, щоб ця забава молоді вдалася. Їм до помочі стала п-і Лідія Котлярчук, своїм досвідом з минулих літ. Буфет в заряді господарчої комісії, під проводом п-і Катрусі Папути. До танків буде приграватн оркестра „Амор". На забаву запрошуємо всю нашу молодь і старших, особливо родини ґрадуантів. В останніх часах говориться багато про молодь, покажім в практиці, що ми ту молодь підтримуємо.

Марія Демидчук,
прес. реф. О. Р.

Доповіді Метрополітального Відділу ТУІА

Метрополітальний Відділ Товариства Українських Інженерів в Ню Йорку влаштовує 16-го травня 1970 р. 7 год вечора в Українському Інституті Америки (2 Е. 79 вул.) надзвичайно цікаву імпрезу — доповіді Роксоляни Лучаковської та Богдана Ґеруляка на мистецькі теми. Виглядало б, що ТУІА не пов'язане з такими темами, проте насправді вони йому дуже близькі. В першу чергу ТУІА об'єднує поруч з інженерами різних напрямків також більшість кращих архітектів - українців, що діють тепер в ЗСА. На архітектурні теми відбувались вже й раніше в ТУІА доповіді та панелі. Проте не чужими є для ТУІА і мистецькі проблеми, раз уже тому, що мистецтво, зокрема декоративного зразка, нерозривно пов'язане з архітектурою, а далі ще й тому, що інколи складна тепер техніка малювання чи різьблення вимагає знання деяких чисто технічних процесів як от накладання емалі, хемії красок, зварювання металу, фізико-хемічної обробки матеріялів і т. п. І в цій ділянці Нюйоркський Відділ ТУІА має вже багато традицій; на його форумі виступало багато наших визначних мистців. Хотілося б познайомити коротко наш загал із доповідачами, що виступлять у згаданій вище черговій імпрезі Відділу.

Роксоляна Лучаковська перебуває в ЗСА з 1950 р., здебільша у Філядельфії, де вона працювала в мистецькій студії Петра Мегика, і водночас училась на Пенсилвенійському університеті, на якому одержала ступінь В.А. у мистецтві. Її спеціяльністю є графіка та малярство, але з часу переїзду в Еспанію в 1964 р. (де вона живе з чоловіком, американським скльптором Р. Армстронґом), вона переключилась на техніку виготовлення вітражів із пластики. Ряд її вітражів прикрашує уже церкви та приватні будинки в Еспанії (Террамолінос, Маляґа, Майорка). Доповідь Роксоляни Лучаківської насвітлить якраз новітні напрямки сучасної техніки виконання вітражів.

Богдан Ґеруляк це приклад нового типу українця, що знайомий із новою технологією та модерним світом на базі особистої участи в житті цього світу. Він абсольвент архітектурного факультету Іллінойського університету (В.А., 1960) та б. старшина американської фльоти (служив на авіоматці „Корал Сі", бо закінчив теж морську кадетську школу в Нью Порті). Під час служби у фльоті познайомився добре з усіми районами Тихого океану. Пізніше працював в адміральському штабі в Японії, з доручення якого переводив численні океанографічні дослідження і познайомився навіть із Приморським краєм (СССР), в портах якого зустрічав земляків, що запевняли його, більше 80% населення Краю це українці Під час багаторічного побуту в Японії Б. Ґеруляк насамперед одержав М.А. з архітектури в Токійському університеті, а вивчивши мову, сам став викладачем на університеті Джеочі Дайґаку. В Японії Б. Ґеруляк весь час приймав дуже живу участь в житті тамошніх архітектів та мистців, був членом багатьох їх організацій. З 1968 р. відвідує всі закутки країни, збираючи документацію про архітектурні пам'ятки, а 1969 рік проводить на таких же поїздках у Тайвані, Камбоджі, Тайланді, Індії (включаючи Цейлон та Непал), Пакістані, Афганістані, Туреччині, і врешті через низку країн Европи, та завітавши до Ісляндії (Рейкявік) повернув до ЗСА. В багатьох із згаданих країн Б. Ґеруляк побував протягом двох - трьох місяців і таким чином мав змогу вивчити особливості цих країн куди глибше та детальніше за звичайних подорожників - туристів, що найчастіше дуже ограничені часом. Поруч з багаторічними, численними, особистими враженнями, доповідач привіз із собою багатющий ілюстративно-документальний матеріял (прозірки, фото, фільми) і треба сподіватись, що його доповідь буде особливо якісною, джерельною та оригінальною.

Н. Н.

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ СКОНСТРУЮВАЛИ „ПЛЯЗМОВИЙ НІЖ"

Група науковців з київського Інституту електрозварювання ім. академіка Є. Патона Академії Наук УССР сконструювала „Плязмовий ніж" для розтинання листів алюмінію. Він діє не, як раніше, з допомогою газу арагону, а з допомогою звичайного стисненого повітря. Одеський завод „Автоґенмаш" приступив до серійного виробництва великої партії машин „плязмотронів" для розтинання металів, про що сповістили „Ізвєстія" з 30 квітня. Перші успішні випробування нового приладу були здійснені в Києві, на авіяційному заводі імені „50-ліття великого жовтня".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 16-го ТРАВНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори 239-го Відд. о год. 3:30 до 4:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 847 N. Franklin вул. — Д-р В. Ґалан, предс., М. Ковальчук, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ТРАВНЯ 1970 р.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія — 288 Відд. о год. 11:30 ранку в залі церкви св. Йосафата, 1826 Кенмор Аве. Проситься вирівняти чл. вкладки. — Д. Мушастий, секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 64 Відд. о год. 2-ій точно. Проситься всіх прибути. — І. Бурний, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Секретар.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд. о год. 7:30 веч. в Іґол Гол, Чурч стр. Секретар буде на пів години скоріше збирати вкладки. — П. Шилер, рек. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ — 8 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі при Chestnut St. Проситься вирівняти вкладки. — В. Козіцький, предс., В. Мандзій, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 1 по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься вирівнати вкладки. — Управа.

БОФФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. На зборах буде обговорюватися пропозиції і рекомендації на на 27-му конвенцію УНС. Вкладки можна вплачувати кожної неділі від 11:30 до 1-ої по пол. — І. Вула, гол.,